მიმდინარე ეკონომიკური ტენდენციები

აპრილი, 2021

ძირითადი ცვლილებები

- სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის წინასწარი შეფასებით, 2021 წლის მარტში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპმა შეადგინა 4 პროცენტი, ხოლო პირველი სამი თვის საშუალო წლიურმა ზრდამ შეადგინა -4.2 პროცენტი. ამავე დროს, წინა თვესთან ეკონომიკურმა ზრდამ შეადგინა 5.1 პროცენტი, ხოლო სეზონურად მოსწორებული თვიური ეკონომიკური ზრდა გაუტოლდა 3.3 პროცენტს;

- წლიურმა ინფლაციამ აპრილში შეადგინა 7.2 პროცენტი, თუმცა სეზონურად მოსწორებული ანუალიზებული საბაზო ინფლაცია წინა თვესთან შედარებით გაუტოლდა 13.2 პროცენტს;

- თებერვალში ექსპორტი გაზიარდა წლიურად 30.6 პროცენტით და იმპორტი გაიზარდა წლიურად 9.9 პროცენტით, რამაც გაზარდა სავაჭრო დეფიციტი 9.9 პროცენტით წლიურად და გაუტოლდა 442.4 მლნ აშშ დოლარს;

- თებერვლის რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი გაუფასურდა 5.8 პროცენტით წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით და გამყარდა 4.5 პროცენტით წინა თვესთან;

- ეროვნულმა ბანკმა გაზარდა რეფინანსირების განაკვეთი 1 პროცენტული პუნქტით 9.5 პროცენტამდე.

ეკონომიკურმა ზრდამ მარტში შეადგინა 4.1 პროცენტი

ეკონომიკური ზრდა, % წ/წ

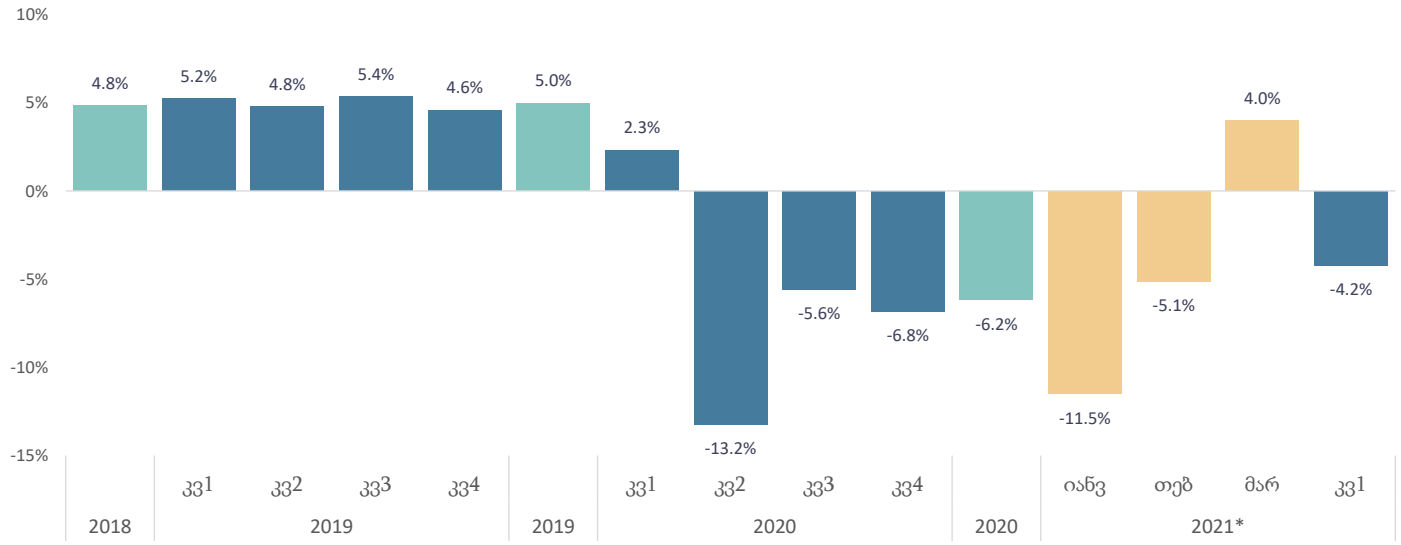

ეკონომიკური ზრდა, % თ/თ

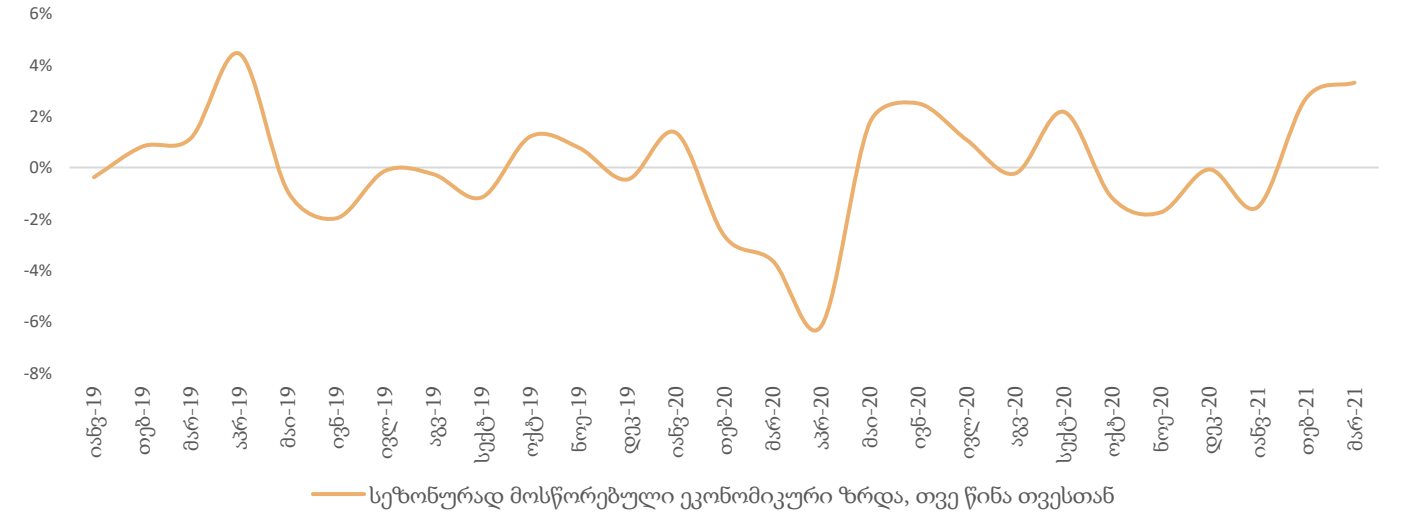

- წინასწარი შეფასებით, 2021 წლის მარტში, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით, რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდამ 4 პროცენტი შეადგინა, ხოლო I კვარტალის საშუალო რეალურმა კლებამ 4.2 პროცენტი შეადგინა.

- მარტის მდგომარეობით, სეზონურად მოსწორებული ეკონომიკური ზრდა გაუტოლდა 3.5 პროცენტს.

- 2021 წლის მარტში, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით ზრდა შეინიშნებოდა შემდეგ საქმიანობებში: საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობა, ვაჭრობა, დამამუშავებელი მრეწველობა, უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები, ელექტროენერგიის, აირის, ორთქლის და კონდიცირებული ჰაერის მიწოდება, ტრანსპორტი და დასაწყობება, ინფორმაცია და კომუნიკაცია.

- კლების ტენდენცია დაფიქსირდა მშენებლობის, სამთომოპოვებითი მრეწველობის, ხელოვნების, გართობისა და დასვენების სექტორებში.

წყარო: საქსტატი, ავტორის გაანგარიშება

წლიური ინფლაცია მნიშვნელოვნად გაიზარდა პროდუქციებზე სუბსიდირების შეწყვეტის შემდეგ

მთლიანი და საბაზო ინფლაცია, % წ/წ

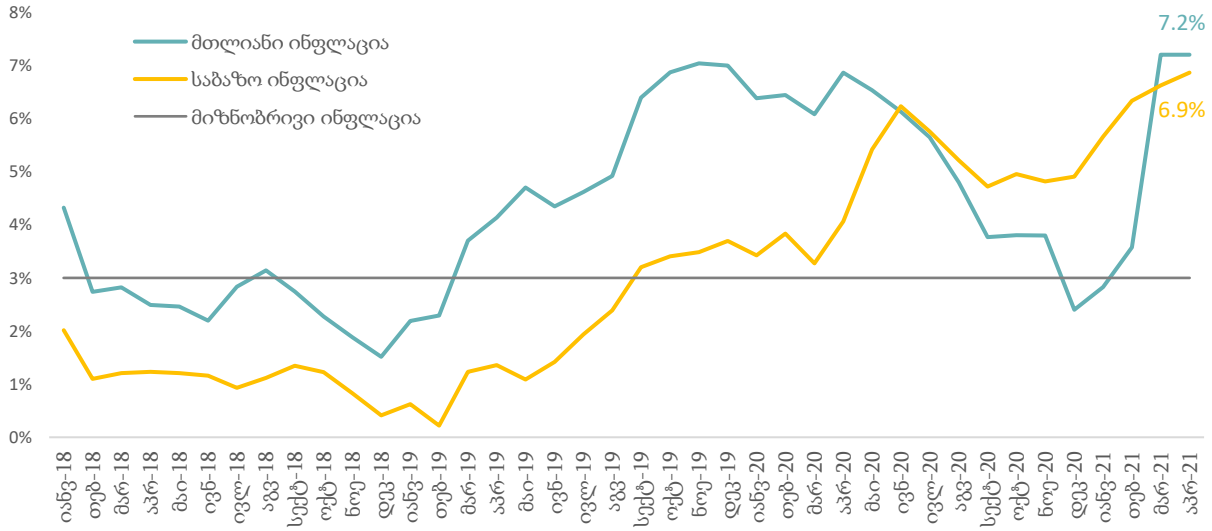

ინფლაციის დეკომპოზიცია

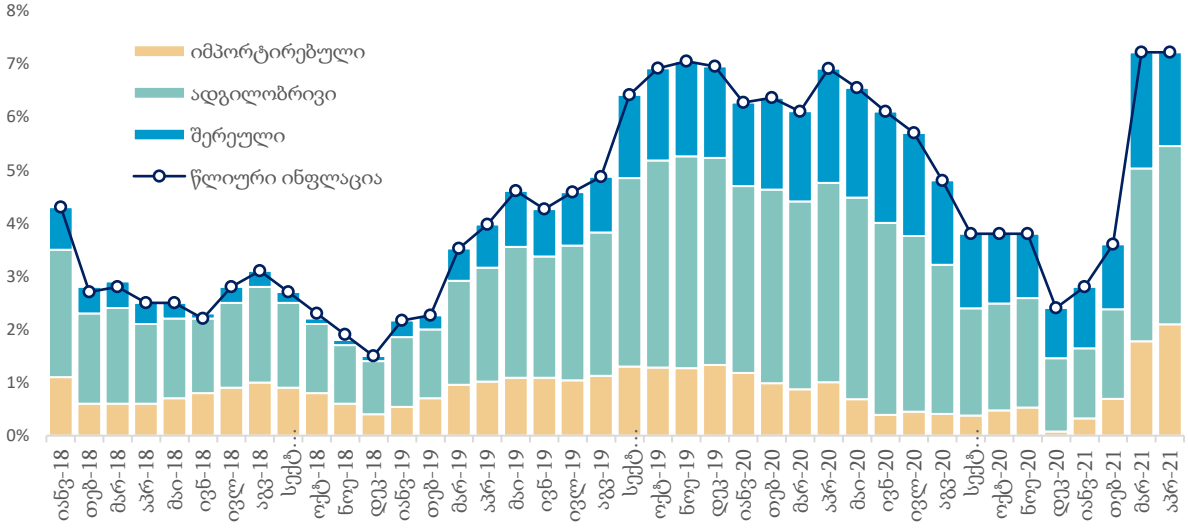

საბაზო ინფლაცია

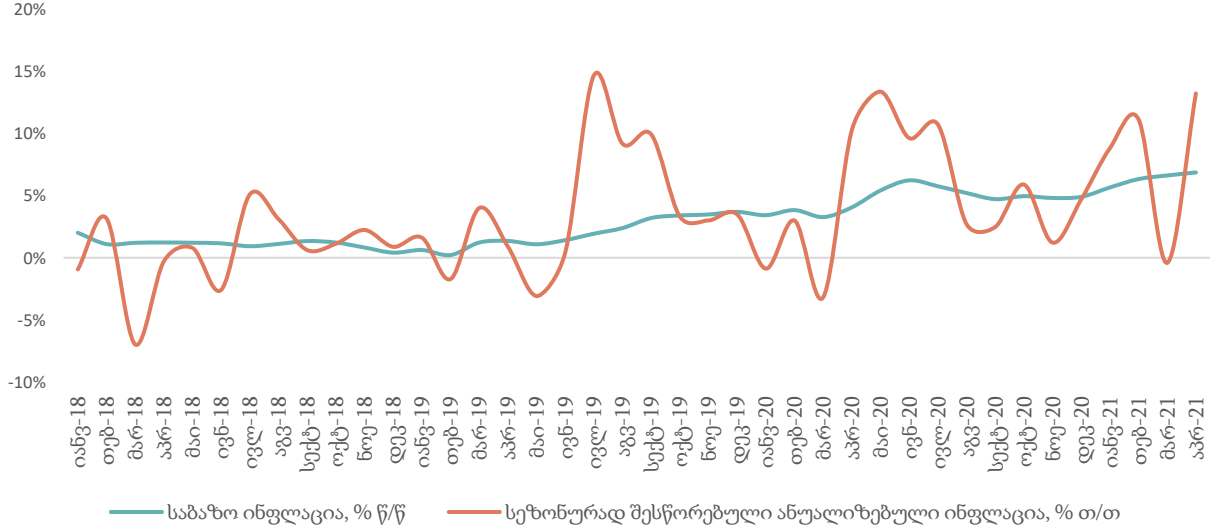

ინფლაციის დეკომპოზიცია

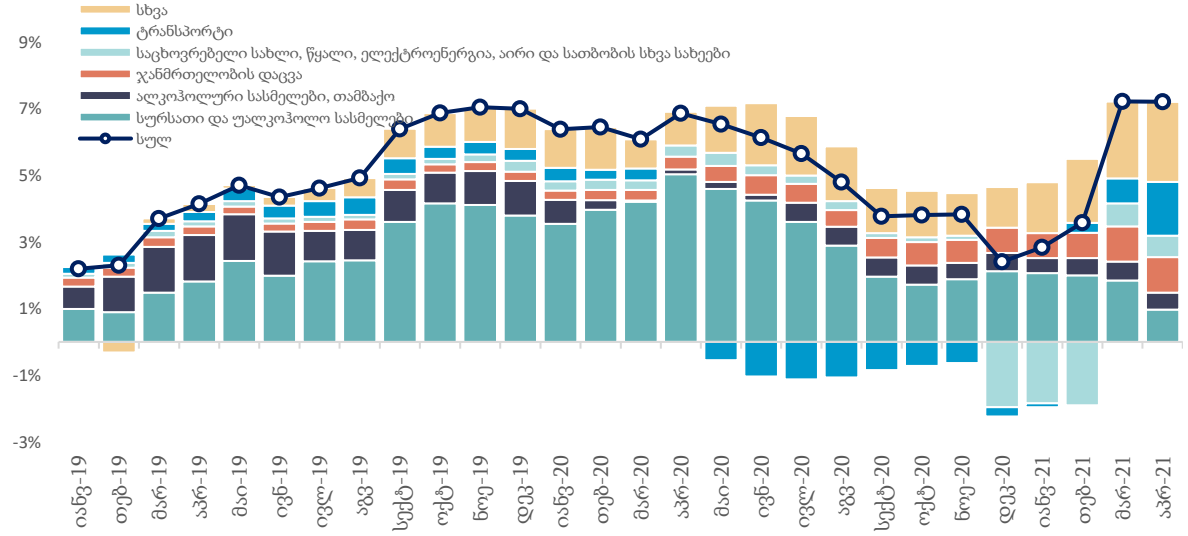

წყარო: საქსტატი, სებ, ავტორის გაანგარიშება

სავაჭრო დეფიციტი წლიურად გაიზარდა 9.9 პროცენტით

ადგილობრივი ექსპორტის ცვლილება, % წ/წ

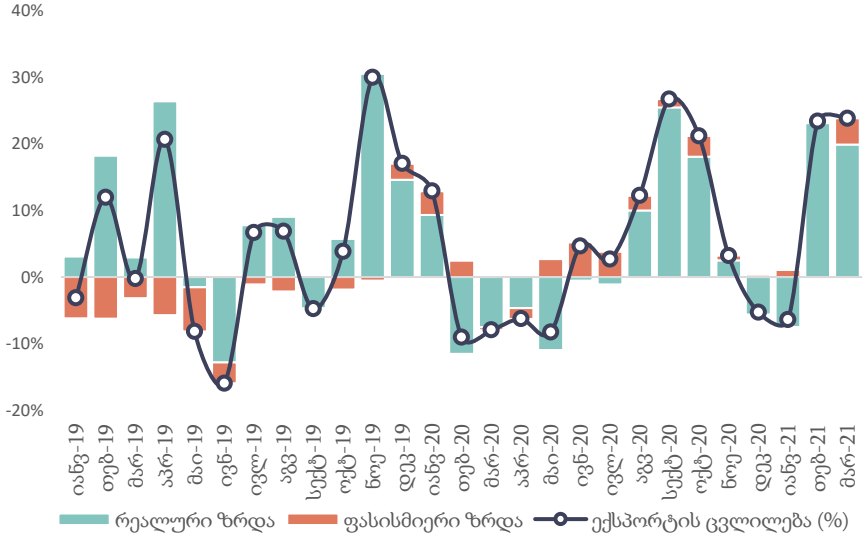

იმპორტის ცვლილება, % წ/წ

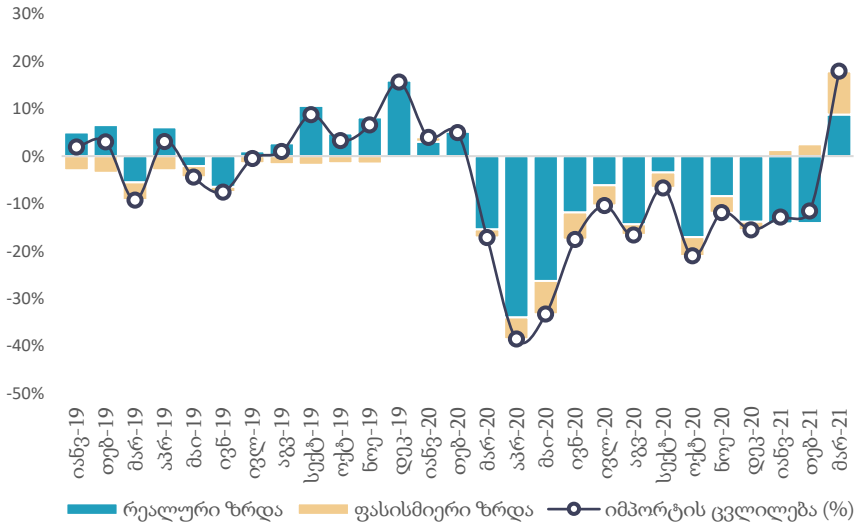

- მარტში ექსპორტი წლიურად გაიზარდა 30.6 პროცენტით და გაუტოლდა 325.9 მლნ აშშ დოლარს.
- ადგილობრივი ექსპორტი წლიურად გაიზარდა 23.8 პროცენტით და გაუტოლდა 237.9 მლნ აშშ დოლარს.
- იმპორტი წლიურად გაიზარდა 17.9 პროცენტით და გაუტოლდა 768.4 მლნ აშშ დოლარს.
- სავაჭრო დეფიციტი წლიურად გაიზარდა 9.9 პროცენტით და გაუტოლდა 442.4 მლნ აშშ დოლარს.
- რეექსპორტის წილმა შეადგინა 27 პროცენტი, ხოლო ნედლეულის ექსპორტმა - 37.8 პროცენტი.
- საინვესტიციო, სამომხმარებლო და შუალედური საქონლის იმპორტი წლიურად გაიზარდა 0.7, 4 და 14.8 პროცენტით შესაბამისად (წილი მთლიან ზრდაში).

ექსპორტის დეკომპოზიცია

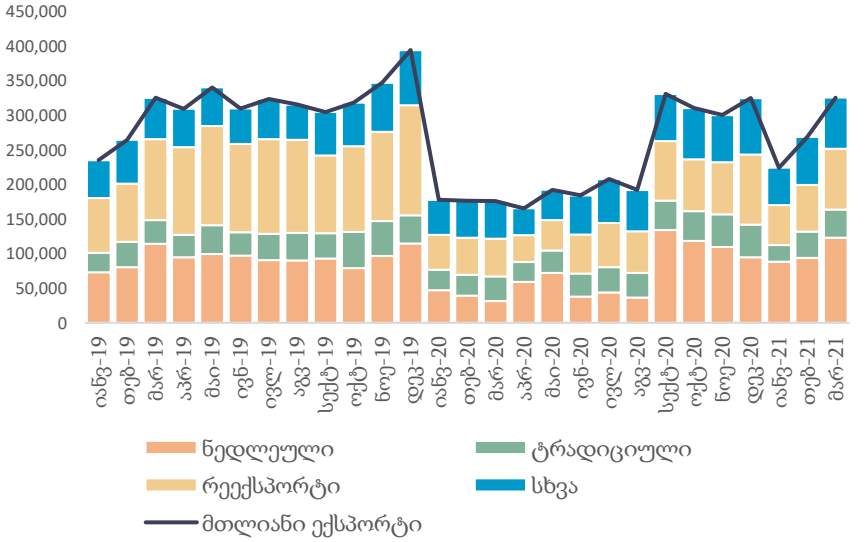

იმპორტის ცვლილების დეკომპოზიცია, % წ/წ

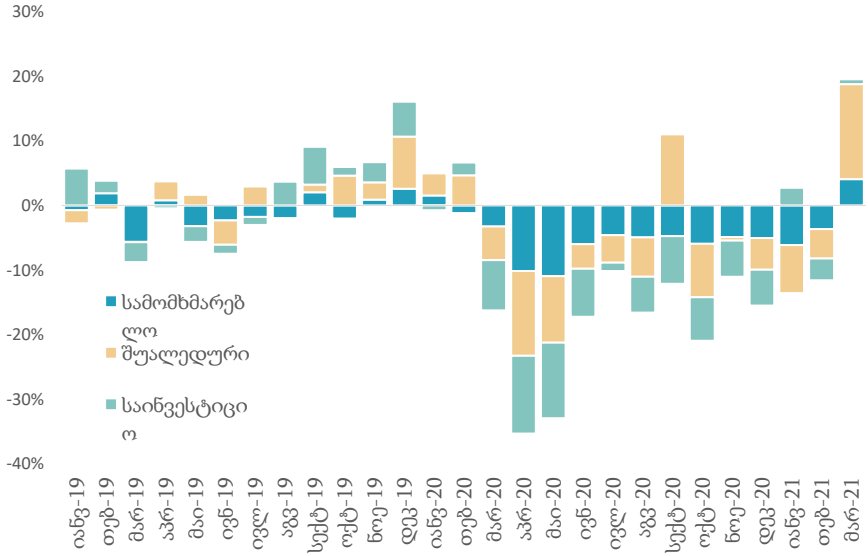

წყარო: საქსტატი, ავტორის გაანგარიშება

საერთაშორისო ვაჭრობა ხასიათდება სტაბილური დივერსიფიკაციით

ექსპორტი ქვეყნების მიხედვით, მარტი 2021

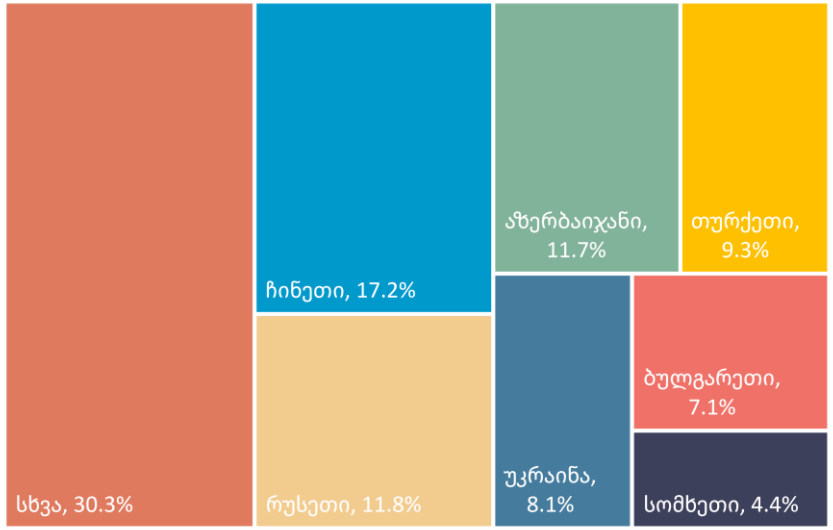

იმპორტი ქვეყნების მიხედვით, მარტი 2021

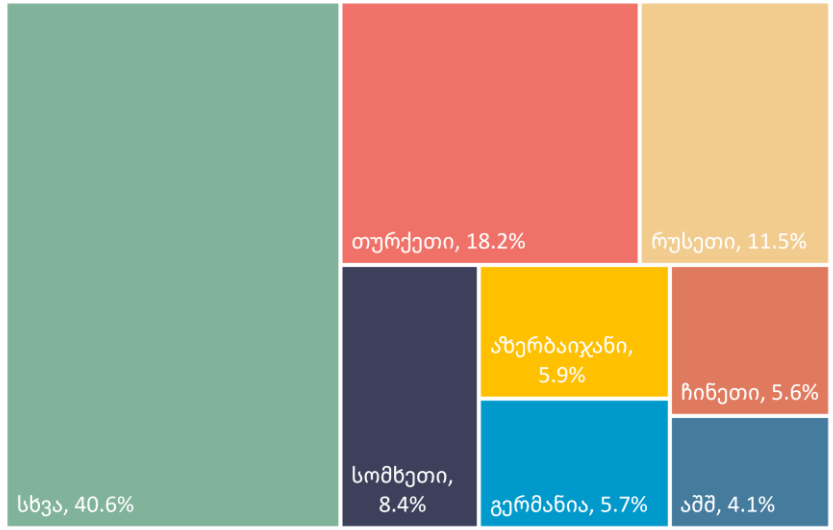

ექსპორტი სასაქონლო ჯგუფის მიხედვით, მარტი 2021

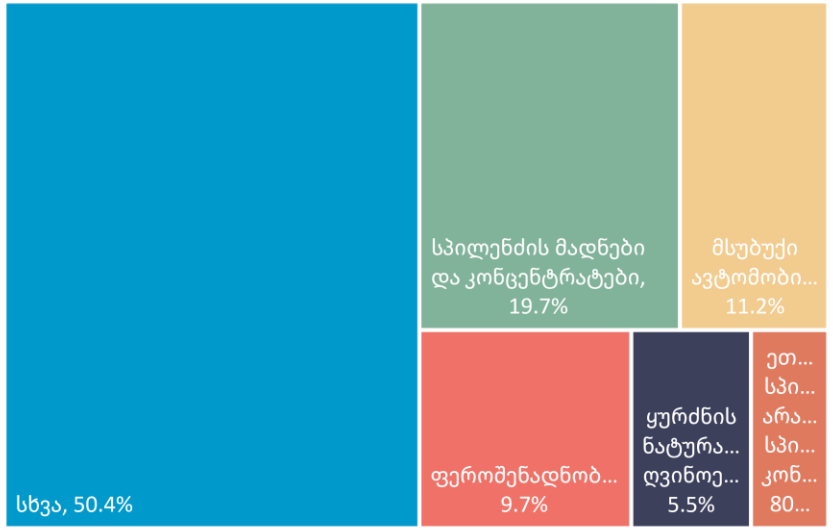

იმპორტი სასაქონლო ჯგუფის მიხედვით, მარტი 2021

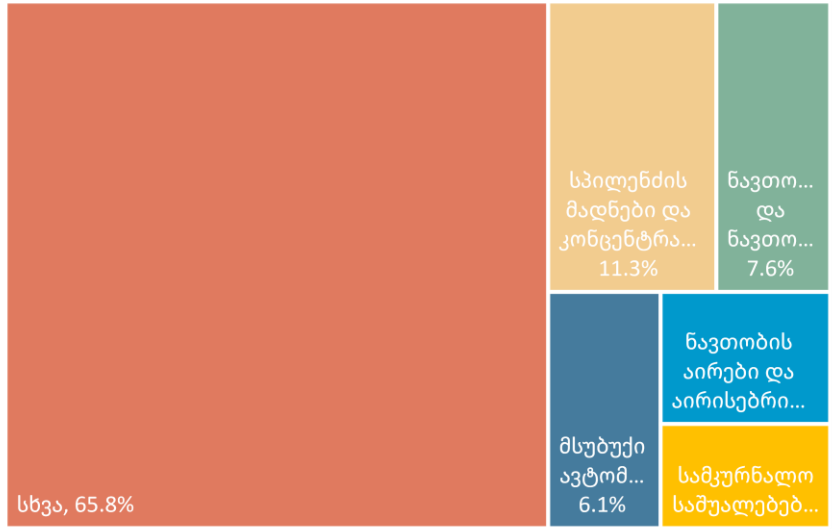

- ექსპორტის ტოპ საქონელი:
  - სპილენძის მადნები და კონცენტრატები: 64.3 მლნ. აშშ დოლარი - მთლიანი ექსპორტის 19.7 პროცენტი.
  - მსუბუქი ავტომობილები: 36.6 მლნ აშშ დოლარი - 11.2 პროცენტი.
  - ფეროშენადნობები: 31.6 მლნ. აშშ დოლარი - 9.7 პროცენტი.
- იმპორტის ტოპ საქონელი:
  - სპილენძის მადნები და კონცენტრატები: 86.4 მლნ. აშშ დოლარი - მთელი იმპორტის 11.3 პროცენტი.
  - ნავთობი და ნავთობპროდუქტები: 54.5 მლნ აშშ დოლარით - 7.6 პროცენტი.
  - მსუბუქი ავტომობილები: 47 მლნ აშშ დოლარით - 6.1 პროცენტი.
- ექსპორტის ტოპ ქვეყნები:
  - ჩინეთი: 55.9 მლნ. აშშ დოლარი - 17.2 პროცენტი.
  - რუსეთი: 38.4 მლნ. აშშ დოლარი, 11.8 პროცენტი.
  - აზერბაიჯანი: 38.2 მლნ. აშშ დოლარი, 11.7 პროცენტი.
- იმპორტის ტოპ ქვეყნები:
  - თურქეთი: 139.5 მლნ. აშშ დოლარი - 18.2 პროცენტი.
  - რუსეთი: 88.7 მლნ. აშშ დოლარი - 11.5 პროცენტი.
  - სომხეთი: 64.5 მლნ. აშშ დოლარი - 8.4 პროცენტი.

წყარო: საქსტატი

ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი განაგრძობს შემცირებას წინა წელთან შედარებით

ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი

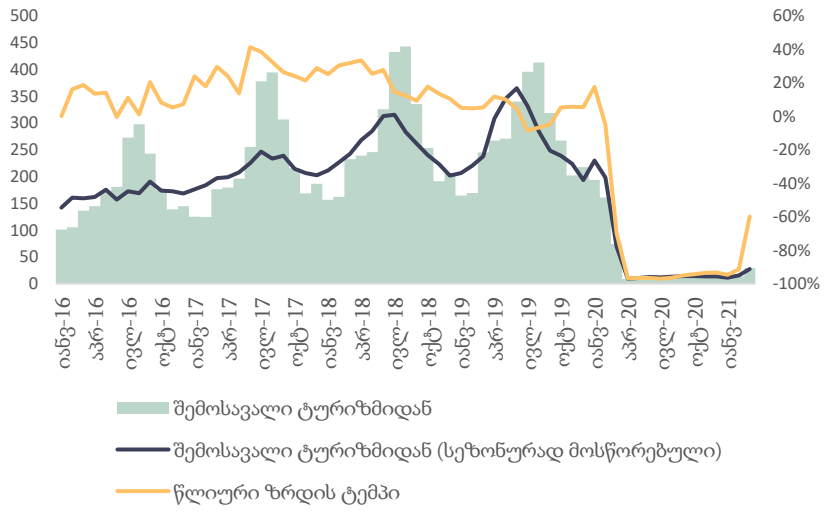

ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი, თებერვალი 2021

ქვეყანა	ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი	ცვლილება, %წ/წ
თურქეთი	5189.6	-60.0%
ევროკავშირი	4406.7	-65.0%
რუსეთი	5198.8	-65.4%
უკრაინა	4071.4	-31.8%
აზერბაიჯანი	1559.9	-77.6%
სომხეთი	770.0	-82.6%
სხვა	8345.8	-47.5%

- 2021 წლის მარტში ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები 60 პროცენტით შემცირდა და 29.5 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა.
- ამავე დროს, იანვართან შედარებით ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი გაიზარდა 185.2 პროცენტით, ხოლო სეზონურად მოსწორების შემთხვევაში, თვიური ზრდა უდრის 81.5 პროცენტს.

წმინდა ფულადი გზავნილების წლიური ზრდა წყარო ქვეყნების მიხედვით

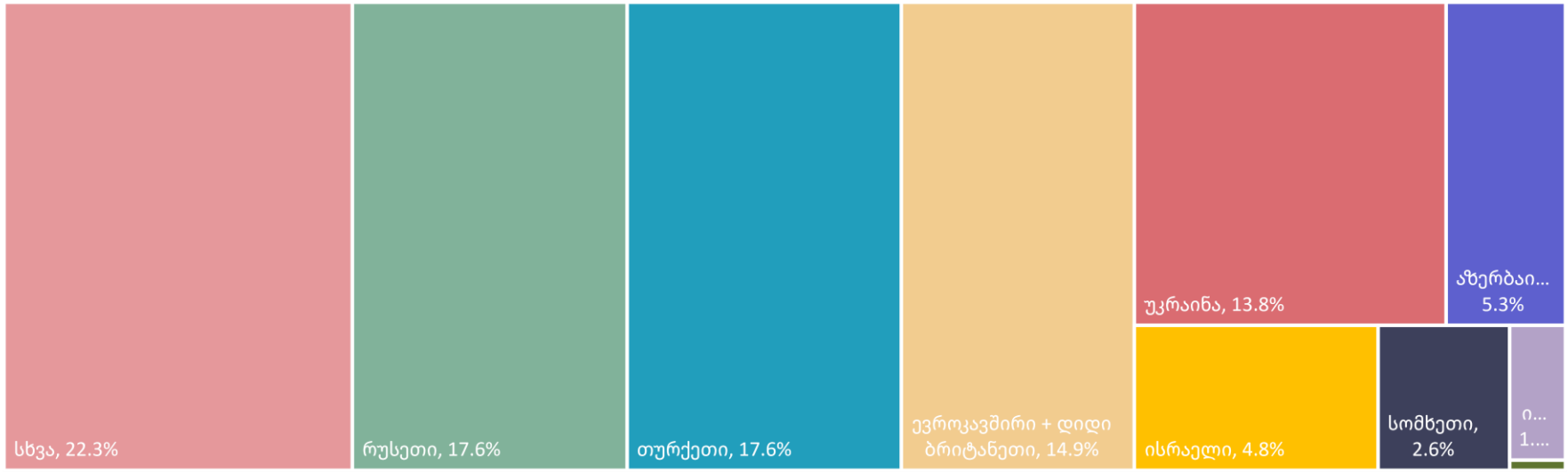

წყარო: სებ

რეგიონში ეკონომიკური საქმიანობის გააქტიურების შედეგად იზრდება ფულადი გზავნილები

წმინდა ფულადი გზავნილები

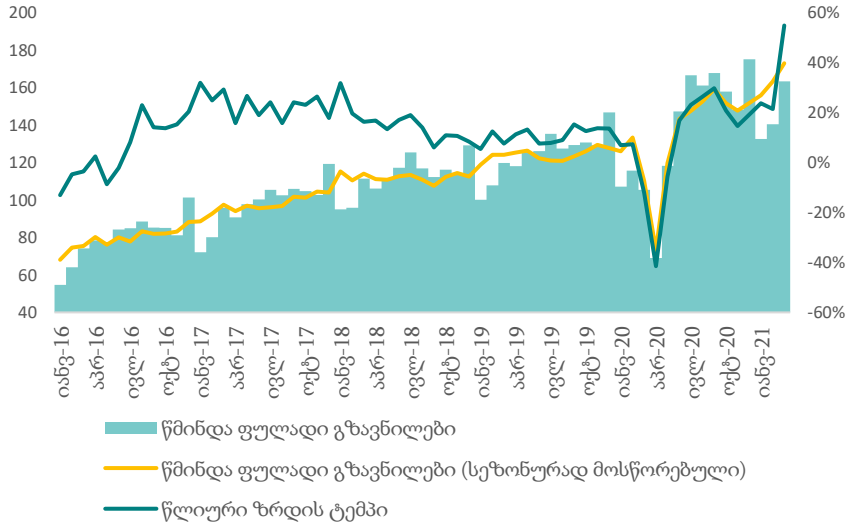

წმინდა ფულადი გზავნილები, თებერვალი 2021

ქვეყანა	წმინდა ფულადი გზავნილები	ცვლილება, %წ/წ	წილი, %
იტალია	30,088.6	76.8%	18.4%
აშშ	23,824.4	61.9%	14.6%
საბერძნეთი	19,713.2	27.6%	12.1%
რუსეთი	24,694.4	39.6%	15.1%
ისრაელი	15,318.9	33.8%	9.4%
სხვა	49,650.5	70.4%	30.4%

- 2021 წლის მარტში წმინდა ფულადი გზავნილები 163.3 მილიონი აშშ დოლარით განისაზღვრა, რაც შეადგენს 54.8 პროცენტიან წლიურ ზრდას.
- გზავნილები გაიზარდა:
  - რუსეთიდან: 39.6 პროცენტი (6.7 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).
  - იტალიიდან: 76.8 პროცენტი (12.4 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).
  - აშშ-დან: 61.9 პროცენტი (8.6 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).
  - საბერძნეთიდან: 27.6 პროცენტი (4.1 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).
  - ასევე მნიშვნელოვნად გაიზარდა გზავნილები უკრაინიდან და აზერბაიჯანიდან.
- გზავნილები შემცირდა:
  - თურქეთიდან: -29.5 პროცენტი (-1.5 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).

წმინდა ფულადი გზავნილების წლიური ზრდა წყარო ქვეყნების მიხედვით

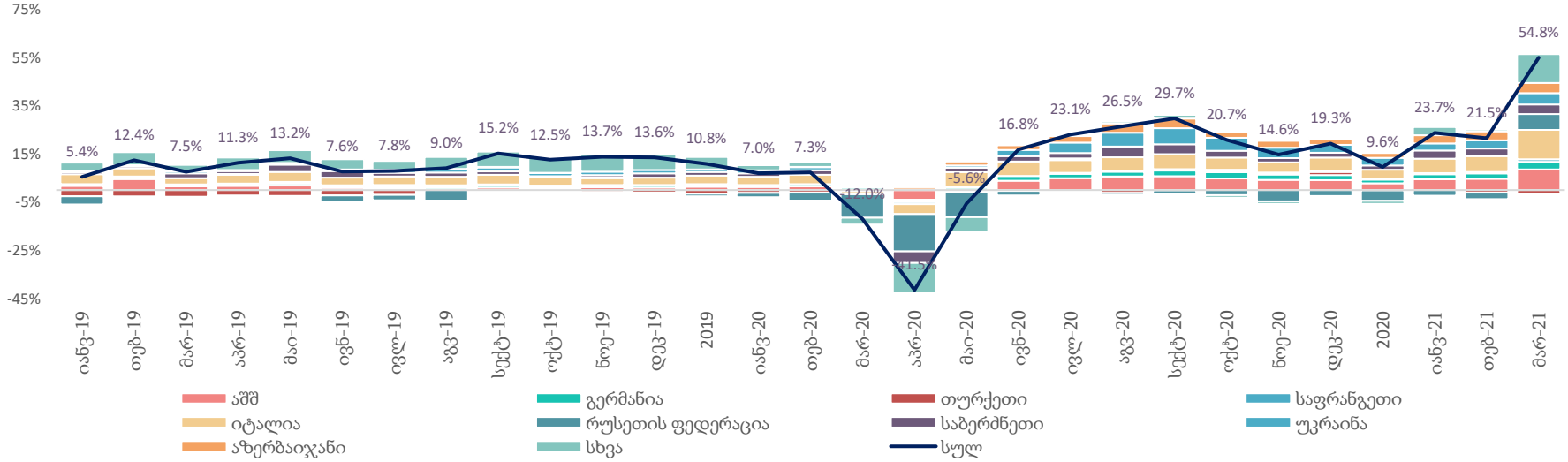

წყარო: სებ

თებერვალში რეალური ეფექტური გაცვლით კურსი წინა თვესთან შედარებით გამყარდა 4.5 პროცენტით

ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი

რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი

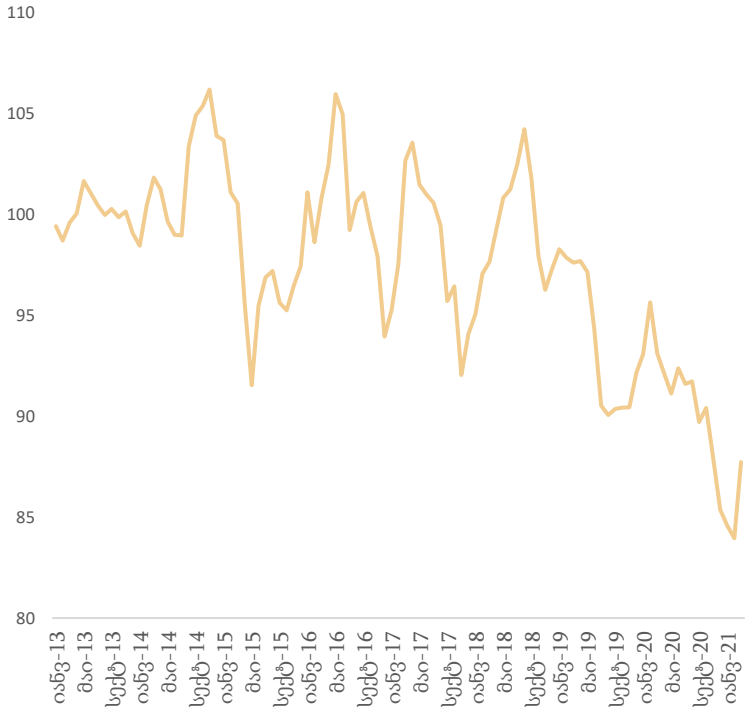

ვალუტების კურსები აშშ დოლართან მიმართებაში

30 აპრილი, 2021

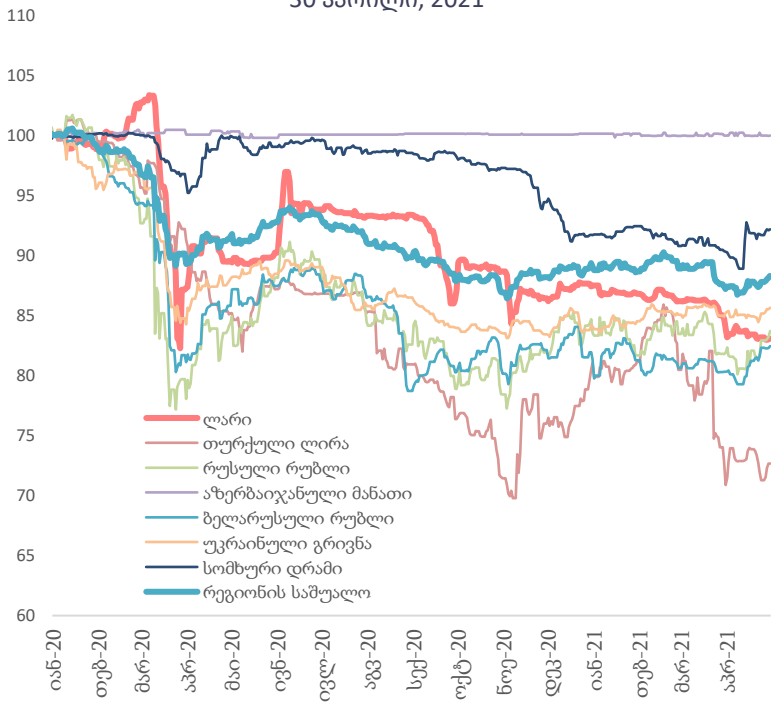

შენიშვნა: ზრდა ნიშნავს გამყარებას

	30 აპრილი, 2021	30 აპრ 2021 - 1 იან 2021	30 აპრ 2021 - 1 იან 2020
ევრო	4.1818	-23.1%	-26.8%
აშშ დოლარი	3.4503	-16.9%	-22.5%
თურქული ლირა	0.4214	14.3%	19.9%
რუსული რუბლი	0.0464	-0.7%	-17.3%
ნომინალური ეფექური გაცვლითი კურსი	109.82	-0.7%	-7.9%
რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი (მარტი, 2020)	107.84	2.8%	-4.8%

წყარო: სებ

იანვარ-მარტში საგადასახდო შემოსავლებმა 3.2 პროცენტით გადააჭარბა პროგნოზს

ნაერთი ბიუჯეტის შესრულება, აპრილი 2021

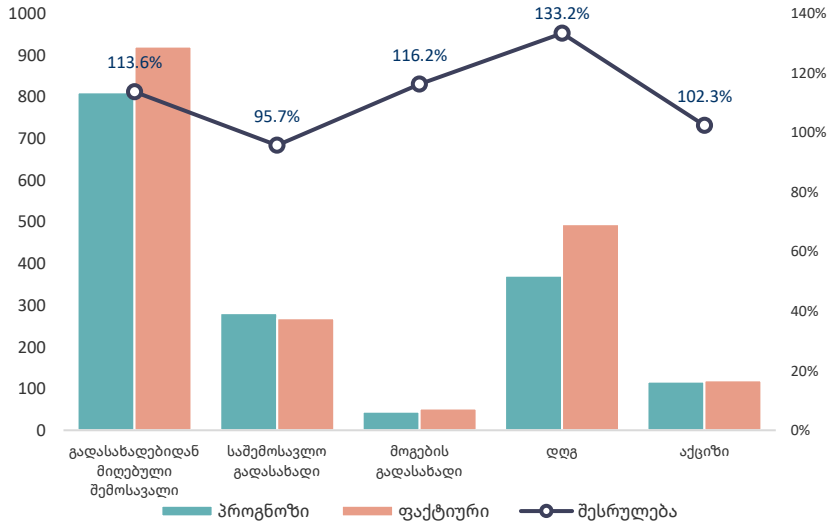

ნაერთი ბიუჯეტი, მლნ ლარი

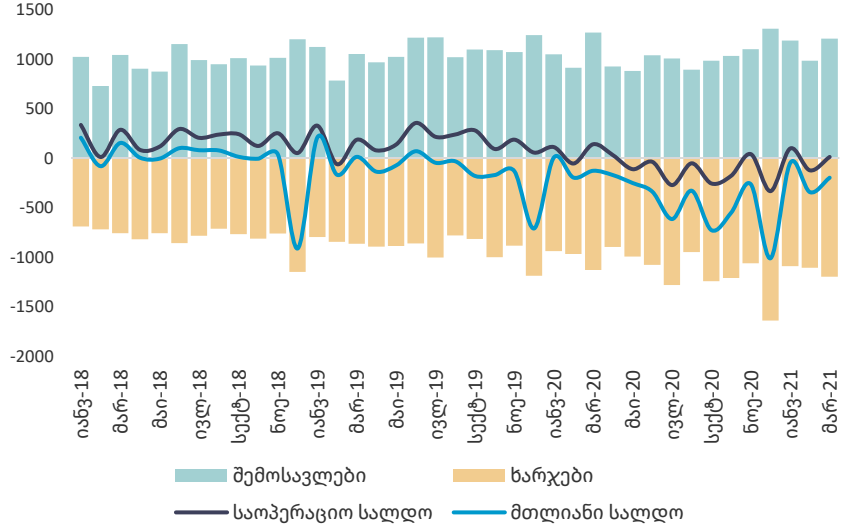

გადასახადიდან მიღებული შემოსავალი, % წ/წ

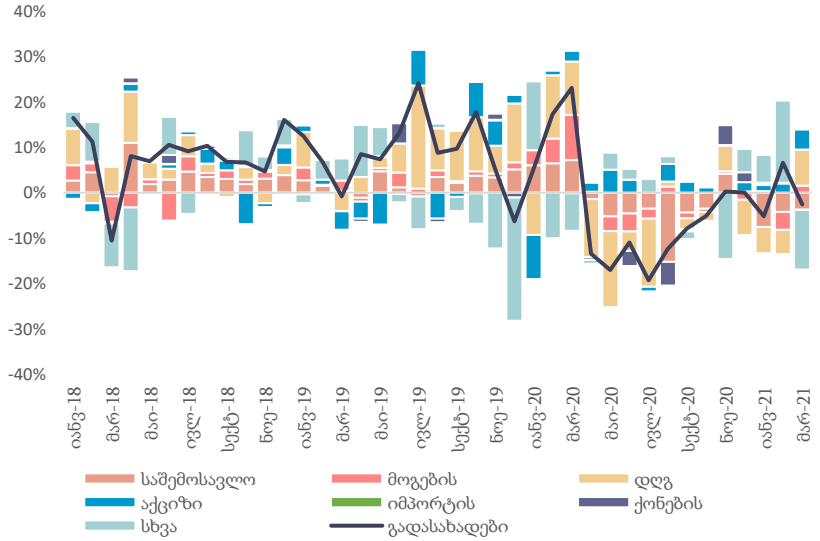

ნაერთი ბიუჯეტის ხარჯები, მლნ ლარი

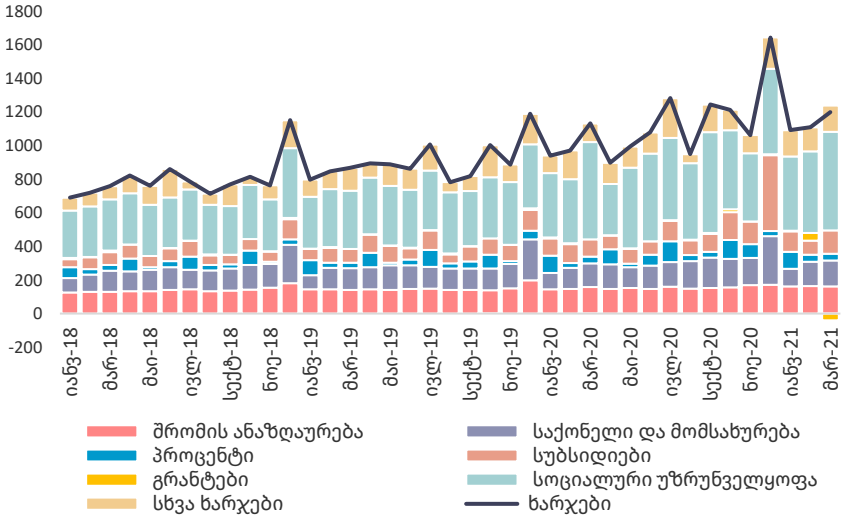

- 2021 წლის გადასახადების იანვარ-აპრილში საპროგნოზო მაჩვენებელი 3,757.9 მლნ ლარს შეადგენს, 2021 წლის იანვარ-აპრილის ფაქტობრივი მაჩვენებელი დაგეგმილზე 3.2 პროცენტით მეტია, და შეადგენს 3,877.6 მლნ ლარს.
- 2021 წლის აპრილში გადასახადებიდან მიღებული შემოსავლის ფაქტობრივმა მაჩვენებელმა შეადგინა 920.5 მლნ ლარი, რაც 13.6 პროცენტით მეტია დაგეგმილ მაჩვენებელზე - 810.1 მლნ ლარს.
- ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები შემცირდა 4.9 პროცენტით, ხოლო ხარჯები გაიზარდა 5.9 პროცენტით.
- ნაერთი ბიუჯეტის საოპერაციო სალდომ, რაც წარმოადგენს მთავრობის დანაზოგს, შეადგინა 10.8 მლნ ლარი, ხოლო მთლიანი სალდო განისაზღვრა -197 მლნ ლარით.
- გადასახადებიდან მიღებული შემოსავალი წლიურ ზრდაზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია დღგ-დან მიღებულმა შემოსავლებმა: 7.9 პროცენტიანი კონტრიბუცია მთლიან ზრდაში.

წყარო: საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

ფასიანი ქაღალდების პორტფელის სტრუქტურამ განიცადა მცირე ცვლილება

პორტფელის შემოსავლიანობის მრუდი

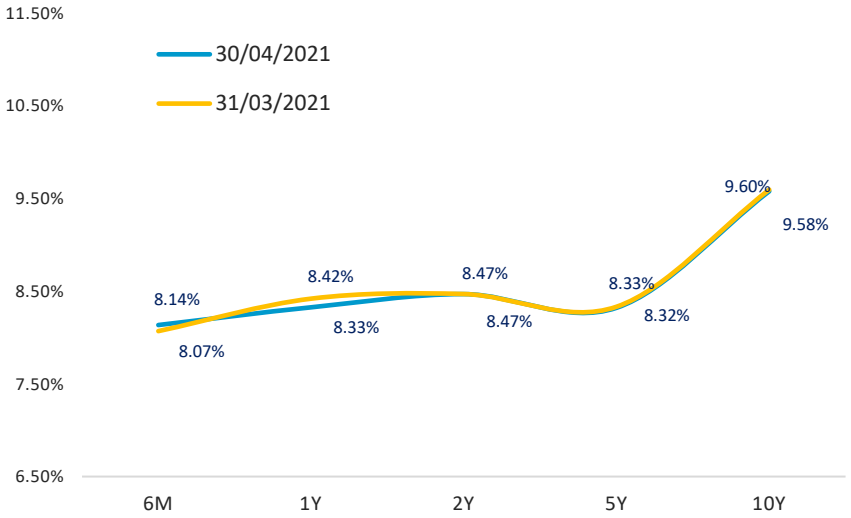

საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი

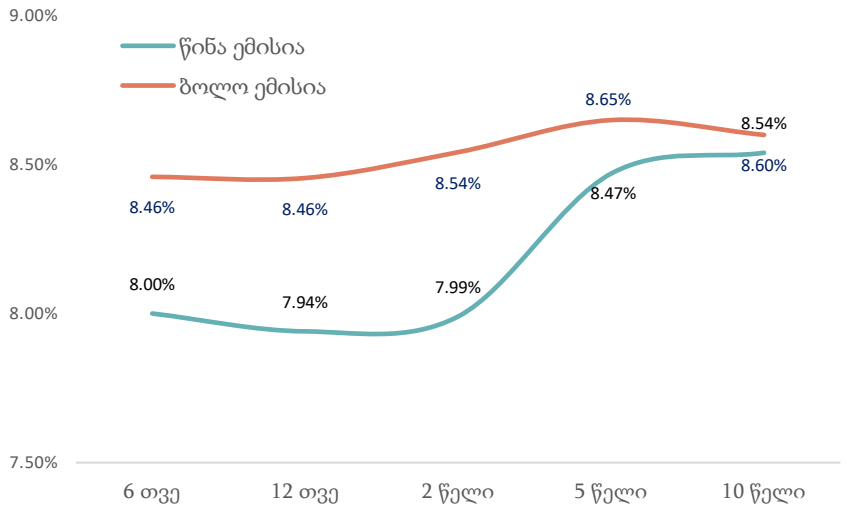

ემისია და მოთხოვნა, მლნ ლარი

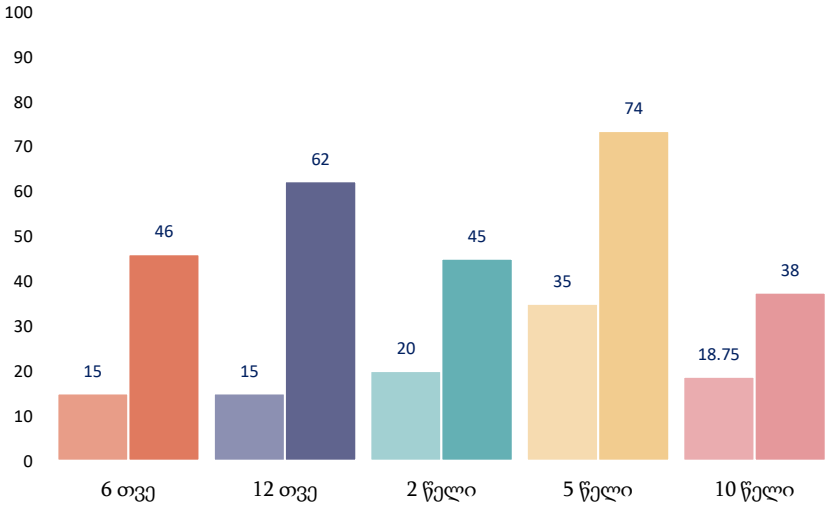

ფასიანი ქაღალდების კომპოზიცია დაფარვამდე დარჩენილი ვადის მიხედვით

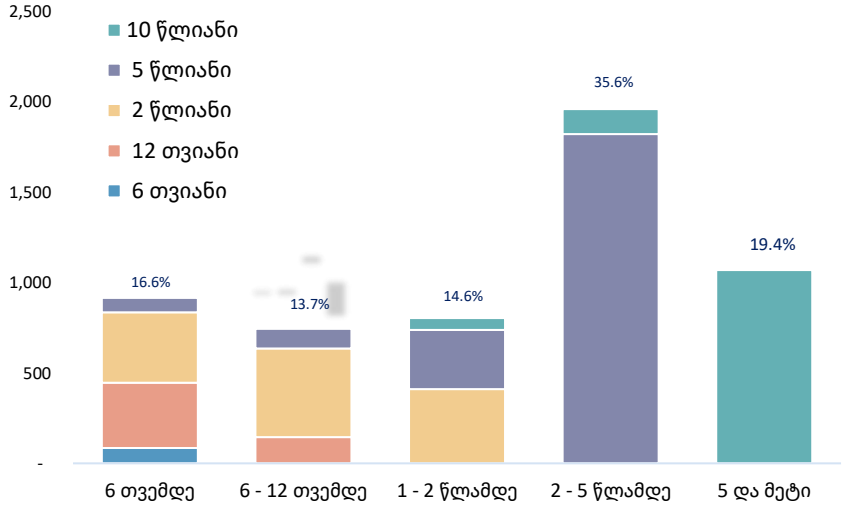

- 2021 წლის აპრილში ჩატარდა 5 აუქციონი ჯამური გამოშვებით 103.750 მლნ ლარი.
- საშუალო შეწონილმა საპროცენტო განაკვეთმა 8.564 პროცენტი შეადგინა.
- გამოშვებულ იქნა 6 და 12 თვის ვადიანობის სახაზინო ვალდებულებები; 2, 5 და 10 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები.
- დაიფარა 140 მლნ ლარის მოცულობის ფასიანი ქაღალდები.
- 2021 წლის 30 აპრილისთვის სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელის 30.3 პროცენტი ფორმირებული არის იმ ფასიანი ქაღალდებით, რომელთა დაფარვის ვადა დგება მომავალი 1 წლის განმავლობაში.
- მოთხოვნის კოეფიციენტი გასული თვის მაჩვენებელთან (მარტი 2.71) შედარებით შემცირდა და 2.55 შეადგინა.

წყარო: საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

ლარიზაციის მაჩვენებლები განაგრძობს ზრდას

სესხების ლარიზაცია

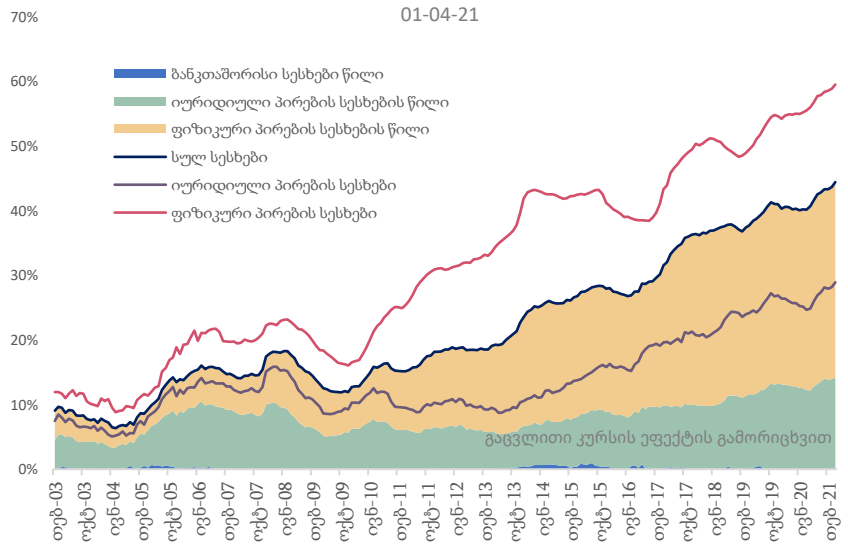

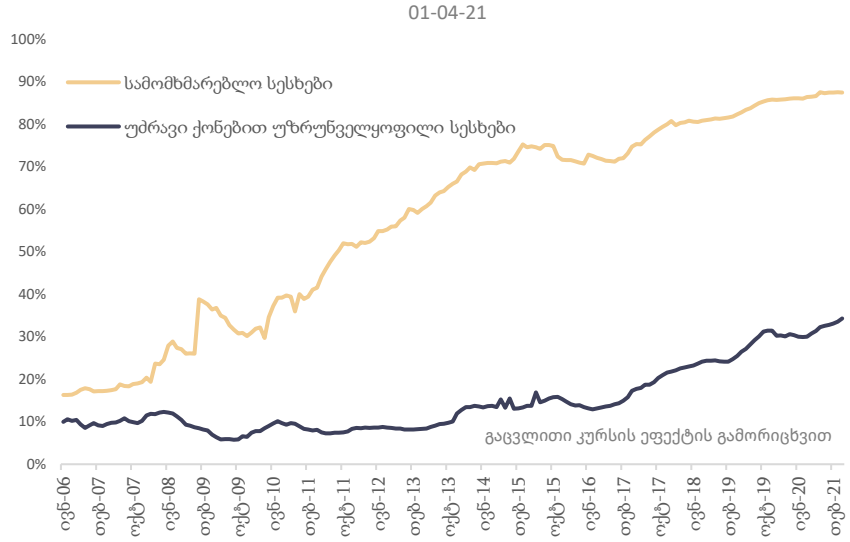

დეპოზიტების ლარიზაცია

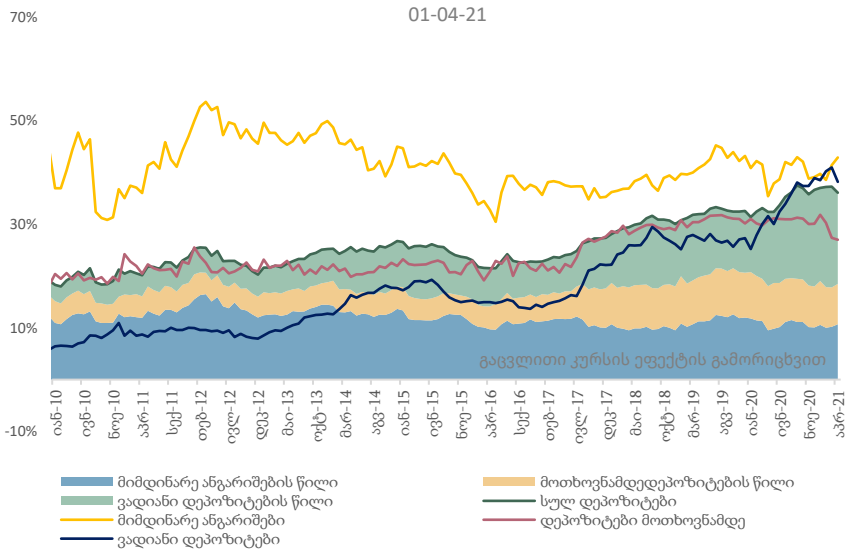

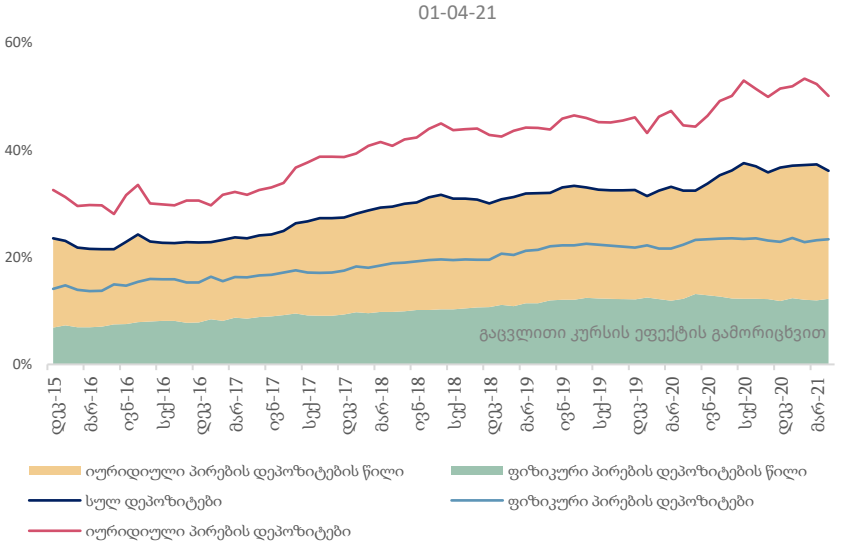

- 2021 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით მთლიანი სესხების ნაშთების ლარიზაცია 44.4 პროცენტს გაუტოლდა.
- ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების ნაშთებზე ლარიზაციამ 59.5 პროცენტი.
- იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების ნაშთებზე ლარიზაციამ შეადგინა 28.9 პროცენტი.
- მთლიანი დეპოზიტების ლარიზაცია 36.1 პროცენტს უტოლდება.
- იურიდიული პირების დეპოზიტების ნაშთებზე ლარიზაცია 50 პროცენტს გაუტოლდა.
- ფიზიკური პირების დეპოზიტების ლარიზაცია 23.3 პროცენტს შეადგენს.
- ვადიანი დეპოზიტების ლარიზაცია შეადგენს 38.1 პროცენტს.
- მიმდინარე ანგარიშების ლარიზაცია უტოლდება 42.9 პროცენტს უტოლდება.
- მოთხოვნამდე დეპოზიტების ლარიზაცია 27 პროცენტს შეადგენს.

წყარო: სებ

ვლინდება სესხების წლიური ზრდის ტენდენცია

სესხების წლიური ზრდა

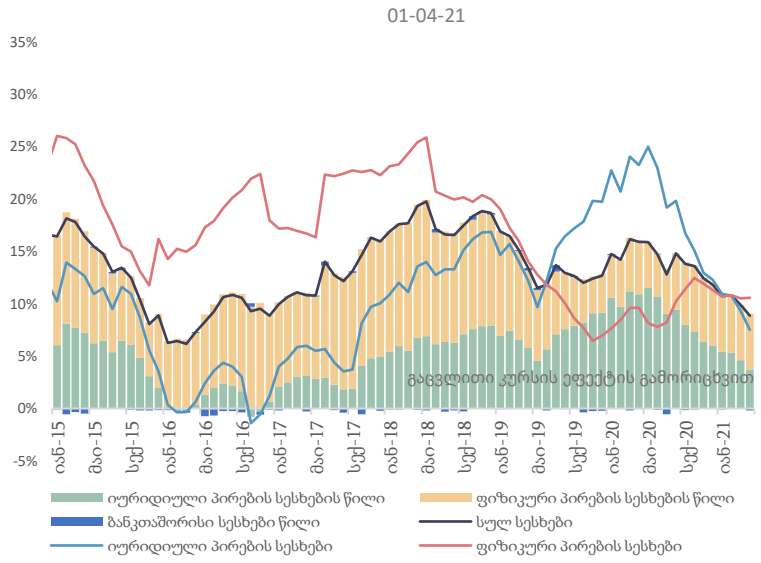

სესხების წლიური ზრდა

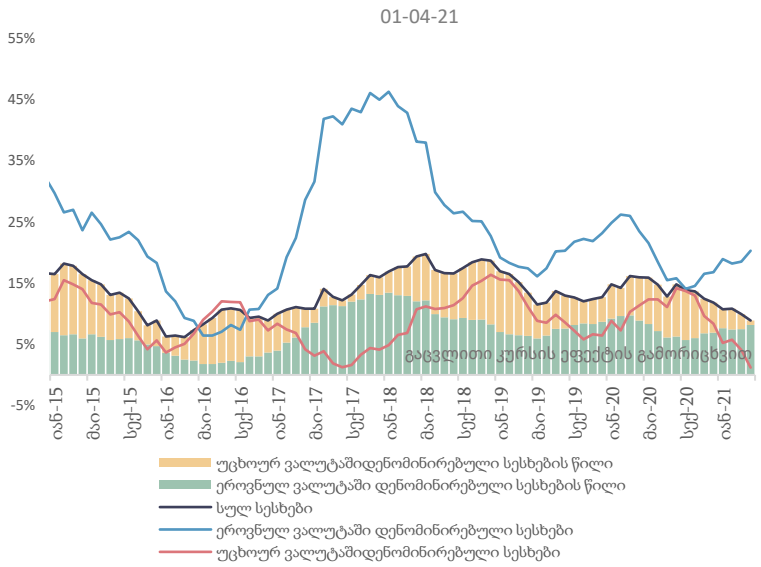

უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები, %წ/წ

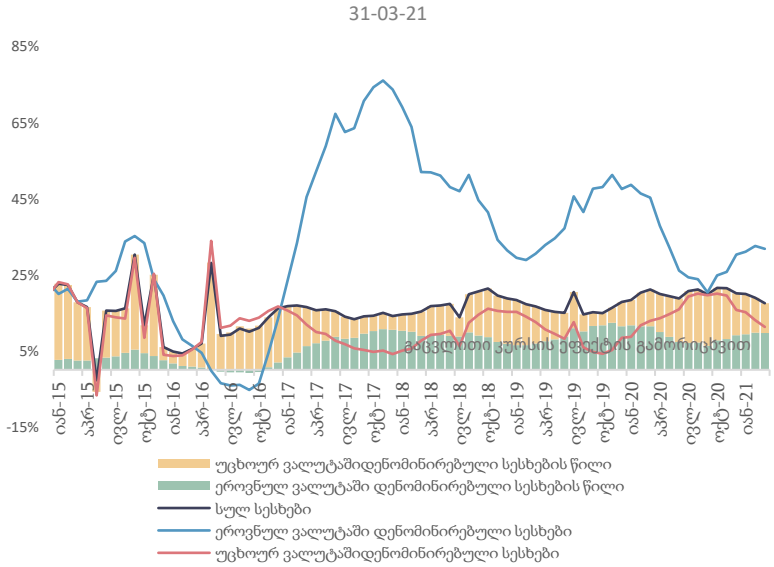

- 2021 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით 2020 წელის შესაბამის პერიოდთან შედარებით მთლიანი სესხები 8.9 პროცენტით გაიზარდა (კურსის ეფექტის გამორიცხვით).
- მნიშვნელოვანი კლება შეინიშნება იურიდიული პირების სესხების წლიურ ზრდაში რამაც განაპირობა 2021 წლისათვის მისი მნიშვნელობის 7.5 პროცენტამდე შემცირება.
- ფიზიკური პირების სესხების წლიური ზრდა 10.6 პროცენტს შეადგენს.
- 2021 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით ეროვნულ ვალუტაში დენომინირებული სესხების ზრდის მნიშვნელობა 20.3 პროცენტს გაუტოლდა.
- უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების წლიური ზრდა 1.2 პროცენტს გაუტოლდა.
- 2021 წლის 31 მარტის მდგომარეობით უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხების წლიურმა ზრდამ 17.5 პროცენტი შეადგინა. ამასთან იპოთეკური სესხები რომლებიც ეროვნულ ვალუტაშია დენომინირებული 31.8, ხოლო იპოთეკური სესხები რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული 11.3 პროცენტით გაიზარდა.

წყარო: სებ

ეროვნული ვალუტით დენომინირებული დეპოზიტების ზრდა აჭარბებს უცხოური ვალუტის დეპოზიტების ზრდას

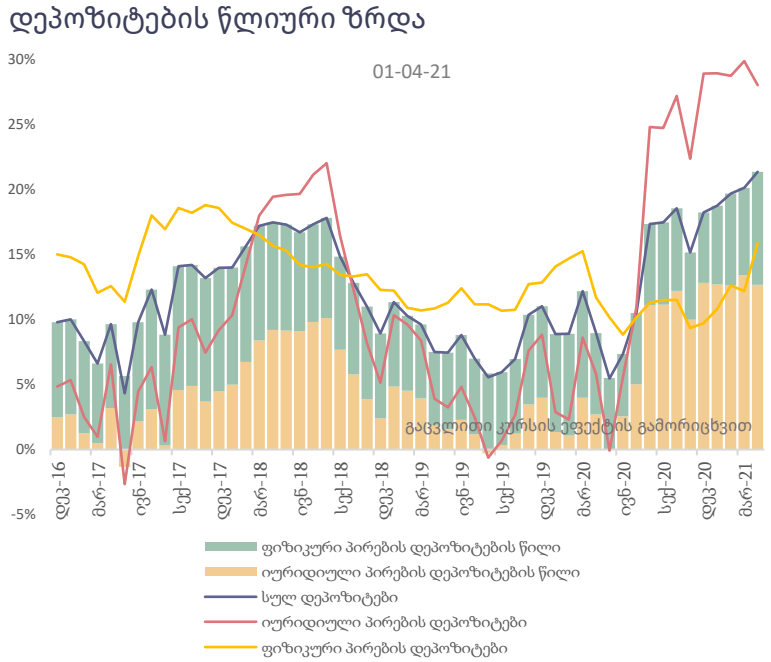

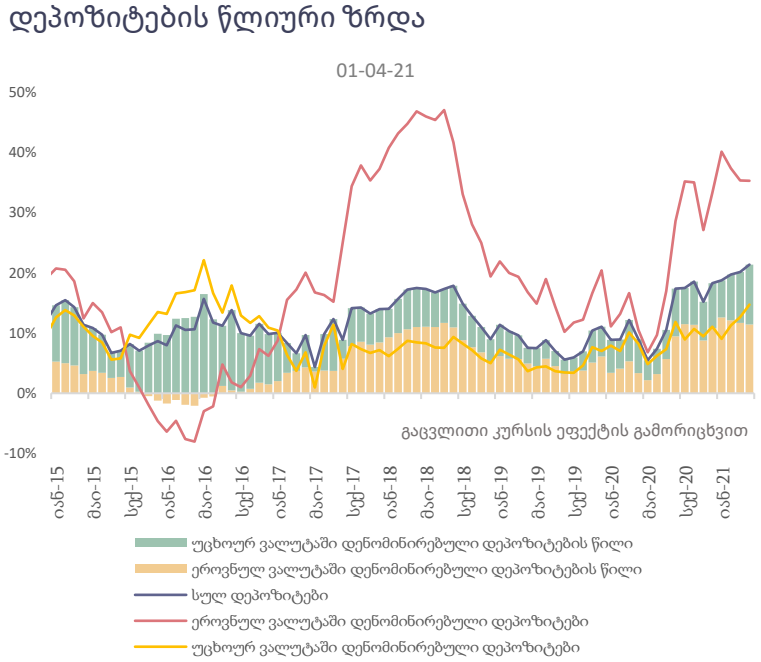

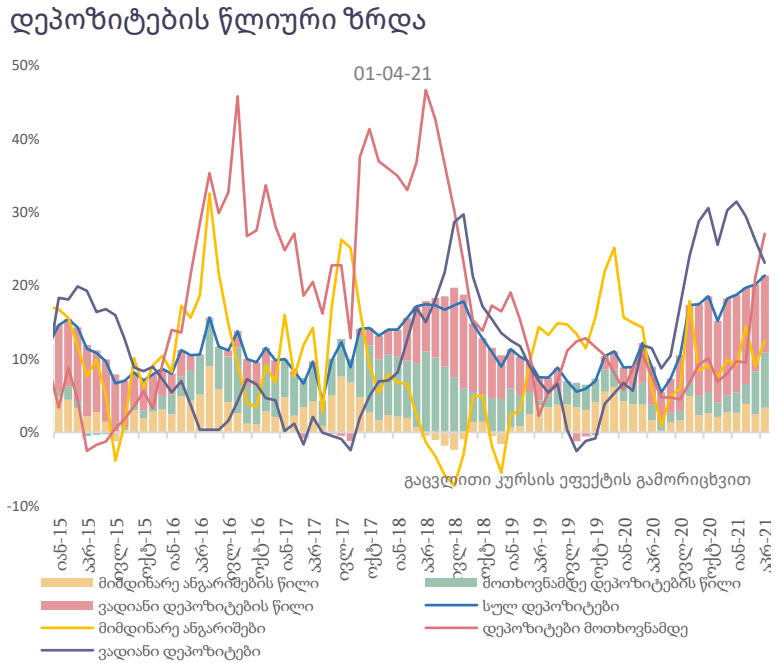

- მთლიანი დეპოზიტების ზრდა 2021 წლის 1 აპრილს 2020 წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 21 პროცენტს შეადგენს.
- ეროვნული ვალუტით დენომინირებული დეპოზიტების წლიური ზრდა გაუტოლდა 35 პროცენტს. შედარებით სტაბილურია უცხოური ვალუტით დენომინირებული დეპოზიტების წლიური ზრდა და იმავე პერიოდში 15 პროცენტს შეადგენს.
- ფიზიკური პირების დეპოზიტების ზრდამ 16 პროცენტი შეადგინა, ხოლო იურიდიული პირების დეპოზიტების წლიურ ზრდაში მნიშვნელოვანი ზრდის ტენდენცია შეინიშნა და ამავე პერიოდში მისი მნიშვნელობა 28 პროცენტს გაუტოლდა.
- მიმდინარე ანგარიშების წლიური ზრდა 3.5 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა მარტთან შედარებით. 2021 წლის აპრილის დასაწყისში 12.5 პროცენტი შეადგინა.
- ვადიანი დეპოზიტების ნაშთების წლიური ზრდა 23.1 პროცენტს გაუტოლდა და მნიშვნელოვანწილად განაპირობა მთლიანი დეპოზიტების ზრდა.
- მოთხოვნამდე დეპოზიტების ზრდა აღემატება მარტის წლიურ ზრდას (5.8 პ.პ.-ით) და შეადგინა 27 პროცენტი.

წყარო: სებ

რეფინანსირების განაკვეთი გაიზარდა 1.0 პ.პ.-ით 8.5 პროცენტამდე

ინფლაცია და მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი

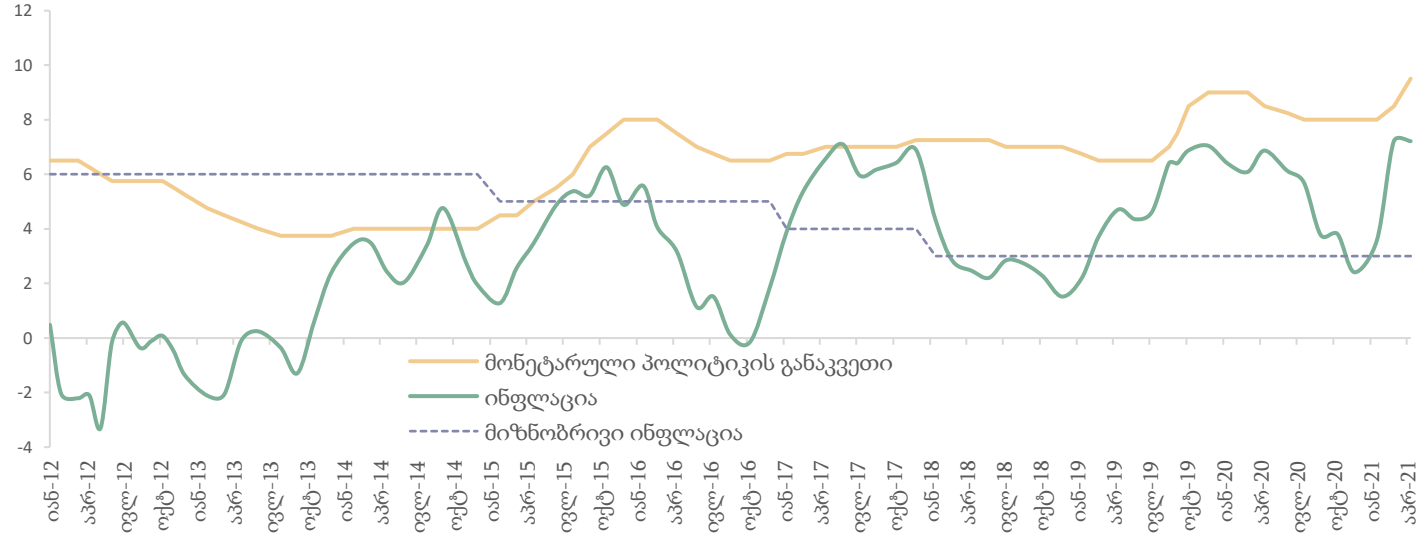

სებ-ის სავალუტო აუქციონზე აშშ დოლარით ვაჭრობის დინამიკა, მლნ აშშ დოლარი

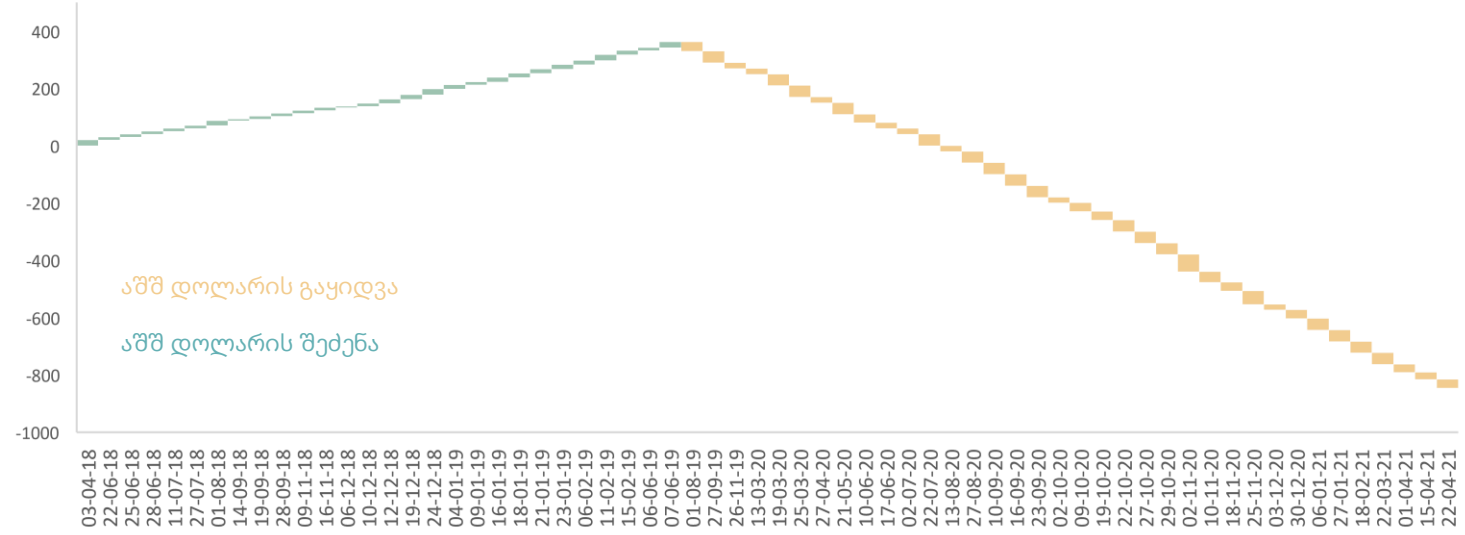

- საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტმა 2020 წლის 28 აპრილს რეფინანსირების განაკვეთის 1 პროცენტული პუნქტით გაზრდის გადაწყვეტილება მიიღო.
- მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 9.50 პროცენტით განისაზღვრა.
- ეროვნული ბანკის მიხედვით, სხვა თანაბარ პირობებში, 2021 წელს ინფლაცია საშუალოდ 6.5 პროცენტის ფარგლებში იქნება და შემდეგ მიზნობრივ მაჩვენებელს ეტაპობრივად დაუახლოვდება.
- სებ-ის თანახმად, ინფლაციაზე აღმავალი ზეწოლა დამოკიდებულია საერთაშორისო სასაქონლო ბაზრებზე ფასების ზრდის ტენდენციაზე, პანდემიით გამოწვეული გამოშვების შემცირების გამო პროდუქციაზე საშუალო დანახარჯების გაზრდაზე და ამავე დროს, ლარის გაცვლითი კურსის გაუფასურებულ დონეზე ხანგრძლივად შენარჩუნება ფასების ზრდაზე დამატებით წნეხს აჩენს.
- მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტის შემდეგი სხდომა 2021 წლის 23 ივნისს ჩატარდება.
- 2021 წლის აპრილის თვეში, ეროვნულმა ბანკმა მოახდინა 82.9 მლნ აშშ დოლარის გაყიდვა.

წყარო: სებ

საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები ეროვნული ვალუტით გაიზარდა, ხოლო უცხოური ვალუტით შემცირდა

საპროცენტო განაკვეთები დეპოზიტებზე

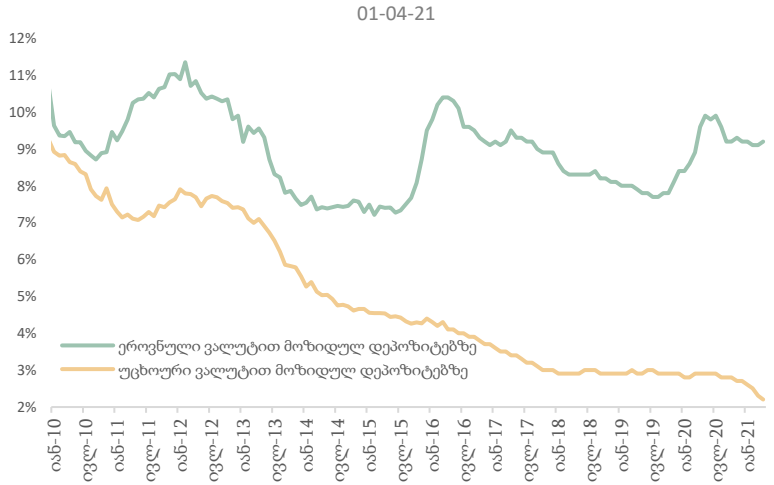

საპროცენტო განაკვეთები გაცემულ, უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილ სესხებზე

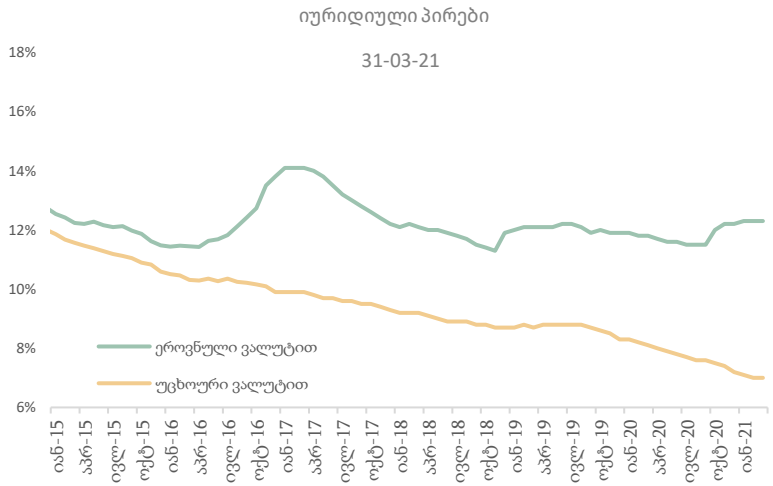

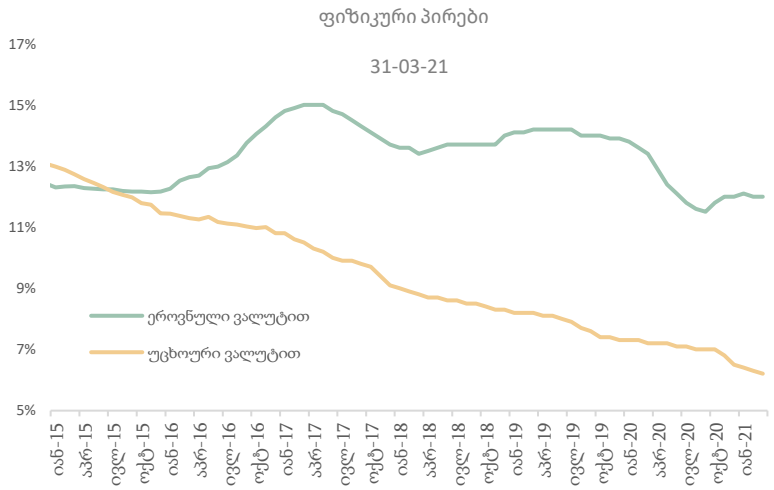

- 2021 წლის 1 აპრილისთვის უცხოური ვალუტით განთავსებულ დეპოზიტებზე საპროცენტო განაკვეთმა 2.2 პროცენტი შეადგინა, ხოლო ეროვნული ვალუტით - 9.2 პროცენტს.
- იურიდიული პირების მიერ ეროვნულ ვალუტაში განთავსებულ დეპოზიტებზე საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი 9.2 პროცენტს გაუტოლდა, ხოლო უცხოური ვალუტით - 1.7 პროცენტს.
- ფიზიკური პირების დეპოზიტებზე საშუალო წლიური საპროცენტო განაკვეთები უცხოური ვალუტით განთავსებულ დეპოზიტებზე 2.4 პროცენტს, ხოლო ეროვნული ვალუტით - 9 პროცენტს შეადგენს.
- საშუალო წლიური შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი მოკლევადიან სამომხმარებლო სესხებზე 18.2 პროცენტს გაუტოლდა (ეროვნული ვალუტით - 23.5 პროცენტი, ხოლო უცხოური ვალუტით - 6.4 პროცენტს).
- საშუალო წლიური შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი გრძელვადიან სამომხმარებლო სესხებზე 17.3 პროცენტს გაუტოლდა (ეროვნული ვალუტით - 18.6 პროცენტი, ხოლო უცხოური ვალუტით - 7.8 პროცენტს).
- იურიდიულ პირებზე გაცემულ, ეროვნულ ვალუტაში დენომინირებულ იპოთეკურ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი 2021 წლის მარტის ბოლოს 12.6 პროცენტს შეადგენდა, ხოლო უცხოურ ვალუტით - 7 პროცენტს. ფიზიკურ პირებზე ეროვნულ ვალუტაში გაცემულ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთმა 11.9 პროცენტი შეადგინა, ხოლო უცხოურ ვალუტაში - 6.3 პროცენტი.

წყარო: სებ

საინფორმაციო ფურცელი

პუბლიკაცია მომზადებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტის მიერ. პუბლიკაციაში მოცემული ინფორმაცია და აზრები წარმოადგენს ავტორების - მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტის ეკონომიკური გუნდის აზრებს და არ წარმოადგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ოფიციალურ პოზიციას. პუბლიკაციაში მოყვანილი ანალიტიკური ინფორმაცია ემსახურება საინფორმაციო მიზნებს და მოპოვებულია საჯარო წყაროებიდან. ანგარიშში მოცემული პროგნოზები და გაანგარიშებები არ უნდა იყოს მიღებული როგორც დაპირება, მინიშნება და გარანტია.

საქართველო, თბილისი 0105, გორგასლის ქუჩა N16
ცხელი ხაზი: (995 32) 2 261 407
ელ. ფოსტა: info@mof.ge; www.mof.ge

საქართველოს ფინანსთა
სამინისტრო